

تحلیل معماری کوچه لولاگر تهران و ارائه راهکارهای بهسازی و احیا بر اساس اصول بازآفرینی سای پامیر

امیرمحمد صیدی^۱؛ قاسم مطلبی^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری داخلی، دانشگاه سوره تهران. Amirologism@gmail.com

۲- دانشیار دانشکده معماری، پردیس هنرهای زیبا، دانشگاه تهران. Motalebi@ut.ac.ir

چکیده

بخش مهمی از هویت تهران و دیگر شهرهای بزرگ ایران، خانه‌های مسکونی مدرنی است که در دوره پهلوی و در قرن بیستم میلادی ساخته شده‌اند؛ خانه‌هایی با تراس‌های بزرگ، نمای بتنی و بدون تزئینات و پنجره‌های کشیده در کشوری که در آن دوره شیفته مدرنیسم شده بود. کوچه لولاگر و بناهای آن که در منطقه ۱۱ تهران قرار دارند، در سال ۱۳۱۷ ساخته شده و به عنوان گونه‌ای از معماری مدرن ایرانیزه شده شناخته می‌شوند. کوچه لولاگر، یک کوچه قرینه است که تمام خانه‌ها و نماها، بالکن‌ها، پنجره‌های پوسته خارجی ساختمان‌ها و حتی درختان کاشته شده در درون خانه‌ها به صورت قرینه و موازی از ابتدا ساخته شده‌اند. این کوچه از آن جهت حائز اهمیت است که خانه‌های آن جزء اولین نمونه‌های مجموعه‌سازی مسکونی و دارای معماری برون‌گرا در شهر تهران می‌باشند و از لحاظ موقعیتی نیز در بین سفارت‌خانه‌های متعدد و خیابان‌های مهمی همچون ولیعصر، جمهوری و حافظ قرار دارند. در این مقاله پس از بیان اصول بازآفرینی و احیاء بافت‌های کوچک مقیاس شهری، به معرفی معماری و کالبد خانه‌های کوچه لولاگر تهران به عنوان یکی از کوچه‌های شاخص معماری در دوره پهلوی پرداخته می‌شود. همچنین با بررسی عملکردهای اطراف سایت، پیشنهاداتی جهت کاربری جدید خانه‌های کوچه ارائه شده و در ادامه نیز با توجه به بررسی‌های معماری و مرمتی انجام گرفته، راه‌حلی جهت بازآفرینی بر اساس اصول سای پامیر ارائه می‌شود. روش گردآوری اطلاعات در این پژوهش به صورت توصیفی- تحلیلی و با استفاده از مطالعات کتابخانه‌ای و بررسی‌های میدانی در جهت شناخت و بررسی وضعیت گذشته و فعلی معماری خانه‌های کوچه لولاگر تهران انجام پذیرفته است.

کلمات کلیدی: بازآفرینی شهری، معماری پهلوی، معماری مدرن، کوچه لولاگر تهران

* این مقاله برگرفته از رساله کارشناسی ارشد امیرمحمد صیدی تحت عنوان "طراحی داخلی خانه لولاگر تهران به منظور ایجاد خانه فرهنگ و هنر ایران و ایتالیا" است که به راهنمایی دکتر قاسم مطلبی در دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه سوره تهران ارائه شده است.